

ALAN KILAVUZLARININ SEÇİMİ, EĞİTİMİ, ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 9/8/1983 tarihli 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında korunan alanların sahip oldukları kaynak değerlerinin korunarak kullanılması, ziyaretçilerin bilgilendirilmesi ve ziyaretçi yönetiminin sağlanması amacıyla korunan alan sınırları dâhilinde ve yakın çevresinde yaşayan yöre insanının alan kılavuzu olarak yetiştirilmesi ve alana gelen ziyaretçilerin bu kaynak değerleri hakkında doğru ve sağlıklı bilgi edinmelerini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, alan kılavuzu adaylarının seçimi, eğitimleri, eğitim sonunda başarılı olanların görevlendirilmeleri ile alan kılavuzlarının çalışmalarına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanununun 16 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığı,
- Genel Müdürlük: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünü,
- (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Şube Müdürlüğü: Bölge Müdürlüğüne bağlı İldeki Şube Müdürlüğünü,
- Müdürlük: Milli park müdürlüğünü,
- Kurs: Alan kılavuzluğuna yönelik bilgi, beceri ve davranış kazandırmak amacıyla belirli dönemlerde ilan edilerek düzenlenecek programlı eğitim etkinliğini,
- Aday alan kılavuzu: Alan kılavuzu olarak eğitilmek üzere kursa katılmaya hak kazanan kişiyi,
- Alan kılavuzu: Alan kılavuzluğu eğitimi sonrasında sertifika ve kimlik almaya hak kazanmış kişiyi,
- Alan kılavuzluğu hizmeti: 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa göre ilanı sağlanan alanlarda, ziyaretçi yönetiminin sağlanması amacı ile Bakanlıkça düzenlenen kurs sonunda başarılı olarak belge sahibi olan alan kılavuzlarınca korunan alan sınırları dahilinde ziyaretçilere verilen bilgilendirme hizmetini,
- Eğitici: Düzenlenecek eğitim programında eğitici olarak görev yapmak üzere bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde sayılan özelliklere sahip kişileri,
- Taşıma kapasitesi: Kaynak ve ekosistem değerlerinde bozulmaya yol açmadan kaynaklardan ve ekosistemden sürdürülebilir yararlanma düzeyini,
- Korunan alan: 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa göre ilan edilen, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtlarını,
- Korunan alan yönetim birimi: 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa göre ilanı sağlanan, milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtları yönetim birimini,
- (Değişik:RG-21/8/2010-27679) Kaynak değerleri: Korunan alan sınırları dâhilinde kalan doğal, kültürel ve tarihi kaynak değerlerini,
- (Değişik:RG-21/8/2010-27679) Yakın çevre: Korunan alanın bitişiğinde bulunan köy, kasaba, ilçe ve benzeri yerleşim birimlerini,
- Sertifika: Alan kılavuzluğu eğitimi başarı ile bitirenlere verilen belgeyi,
- Kimlik: Alan kılavuzluğu eğitimi sonrasında alan kılavuzluğu yapmaya hak kazanmış kişilere verilen kimliği,
- (Değişik:RG-21/8/2010-27679)Oluşum: Alan kılavuzluğu eğitimi yapılmış her bir korunan alanda alan kılavuzları tarafından oluşturulan dernek, kooperatif, vakıf veya benzeri örgütlemeler ile bunların birden fazla olması halinde tümünün bir arada temsil edildiği yapıyı,
- (Ek:RG-21/8/2010-27679) İdare: Bakanlık taşra teşkilatını,
- (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Şeflik: İl Şube Müdürlüklerine bağlı şeflikleri,
- (Ek:RG-6/3/2014-28933) Bölge Müdürlüğü: Bakanlık Bölge Müdürlüğünü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurslarının Açılması, Duyurulması ve Kayıt İşlemleri

Alan kılavuzluğu kurslarının açılması

MADDE 5 –(1) (Değişik:RG-21/8/2010-27679)Bakanlık, korunan alanlardaki kaynak değerlerinin korunması, ziyaretçilere tanıtılması, sürdürülebilir yaklaşım ve koruma-kullanma dengesi içerisinde yönetilmesi maksadı ile ziyaretçi yönlendirme ve bilgilendirme faaliyetleri için alan kılavuzluğu eğitimine yönelik kurslar düzenler.

(2) Alan kılavuzluğu ile ilgili olarak (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüklerince/müdürlüklerce yapılan tekliflerin Genel Müdürlüğe değerlendirilmesini müteakip uygun görülen yerlerde veya Genel Müdürlükçe doğrudan belirlenen yerlerde alan kılavuzluğu kursları düzenlenir.

(3) Korunan alanın yönetim planlarında ön görülen ziyaretçi taşıma kapasitesi dikkate alınarak kursa alınacak aday alan kılavuzu sayısının belirlenmesi amacı ile (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından Değerlendirme Raporu hazırlanır.

(4) Bu Yönetmeliğin Ek-1'inde yer alan Alan Kılavuzluğu Eğitimi İhtiyaç Belirleme ve Değerlendirme Raporu doldurularak Genel Müdürlüğün onayına sunulur. Genel Müdürlüğün onayından sonra kursun açılması ile ilgili iş ve işlemler başlatılır.

Kursların duyurulması

MADDE 6 –(1) Kurs açılması belirlenen alanlar, Genel Müdürlük tarafından korunan alan sınırları dâhilinde ve/veya yakın çevresinde yer alan yerleşim birimlerindeki mülki idare birimlerine kursun açılmasından en az otuz gün öncesinden bildirilir. Alan kılavuzluğu kurs duyuruları bölgesel ve ulusal basın yayın organları yanı sıra internet sitelerinde de yayımlanır.

(2) Duyurularda; açılacak kursa başvuru koşulları, kursa alınacak aday kursiyer sayısı, kursun tarihi, başvuru başlangıç ve bitiş tarihi, süresi, yeri, kurs ücreti, başvurunun yapılacağı yer, başvuru için gerekli belgeler ile başvuruda bulunan adayların belirlenen sayıdan fazla olması halinde yapılacak işleme ilişkin bilgilere yer verilir.

Kurs başvuruları

MADDE 7 – (1) Alan kılavuzluğu kursuna katılacak adaylarda;

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- En az lise mezunu olmak,
- (Değişik:RG-21/8/2010-27679) Korunan alan sınırları içinde veya yakın çevresinde en az bir yıldır ikamet ediyor olmak,
- Başvuru tarihi itibarı ile 18 yaşını tamamlamış olmak,
- Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenек yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıdaki sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, 6 aydan fazla hapis veya affa uğramış olsalar bile devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırmak, devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak,
- (Ek:RG-21/8/2010-27679) Kamuda işçi veya memur statüsünde çalışıyor olmamak, şartları aranır.

Başvuru için gerekli belgeler

MADDE 8 – (Değişik:RG-31/7/2009-27305)

(1) Adaylar, bir dilekçe ekinde aşağıdaki belgelerle, alan kılavuzluğu eğitimi yapılması planlanan ve duyuru ile bildirilen yerlere başvuruda bulunurlar;

- (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Arazi şartlarında görev yapmaya engel hali bulunmadığına dair sağlık raporu,
- Sabika kaydının bulunmadığına dair yazılı beyanı, (Kurum tarafından doğruluğu sonradan teyit edilir)
- T.C. Kimlik Numarası beyanı,
- 4 adet vesikalık fotoğraf,
- Öğrenim belgesinin veya çıkış belgesinin aslı veya Kurumca onaylanmış sureti,
- Yabancı dil düzeyini gösterir belgenin varsa aslı veya Kurumca onaylanmış sureti.
- (Ek:RG-6/3/2014-28933) İkametgâh iltmühaber.

(2) (Ek:RG-21/8/2010-27679) Alan kılavuzluğu eğitimine katılmak üzere başvuruda bulunan aday adayları arasından, (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğü veya müdürlük tarafından ilan edilen ve alanda görevlendirilecek alan kılavuzu sayısının % 20 fazlası kadar adayın müracaatı kabul edilir. Müracaat ve değerlendirme formları, alan kılavuzluğu eğitimi yapılan (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğünde veya müdürlükte muhafaza edilir.

Kursa kabul

MADDE 9 – (1) (Ek:RG-21/8/2010-27679)⁽¹⁾ (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Alan kılavuzluğu kurslarının açılması kararından sonra alan kılavuzluğu eğitiminin yapılacağı ilde, korunan alandan sorumlu olan il şube müdürlüğü veya müdürlük temsilcilerinin yer alacağı asgari üç kişiden oluşacak bir kurs kabul komisyonu kurulur. Komisyon, il şube müdürlüğü veya müdürlük onayı ile görevlendirilir.

(2) Alan kılavuzluğu eğitimine katılmak üzere müracaat eden aday adayları bu Yönetmeliğin 7 ve 8 inci maddelerinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde belirlenir. Son başvuru tarihinden sonra on beş gün içerisinde, kursa katılmaya hak kazanan adayların listesi başvurunun yapıldığı yerde ilan edilir.

(3) Kursa katılmaya hak kazanan adayların ilan duyurulmasını takip eden on gün içerisinde, kursa katılacak adaylar Genel Müdürlükçe belirlenen kurs katılım ücretini (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından gösterilecek hesaba yatırmak zorundadırlar.

(4) Kursun başlamasından sonra kursa katılmaya hak kazanan adaylardan alınan katılım ücreti iade edilmez.

(5) (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Alan kılavuzluğu eğitimine katılmak üzere müracaatta bulunan aday sayısının şube müdürlüğü/müdürlük tarafından ilan edilen ve alanda görevlendirilecek alan kılavuzu sayısının üçte birinden az olması durumunda alan kılavuzluğu eğitimi yapılmaz. Müracaatın 8 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilenden fazla olması halinde ise sıralanmada müracaat edenlerin; korunan alan içindeki ikamet ve süresi, yakın çevrede ikamet ve süresi, eğitim durumu, yabancı dil bilgisi ve düzeyi, ile yüksek lisans/doktora/araştırma tezi gibi alana yönelik özellikli bir çalışma içinde bulunması, öğrenci-emekli olma durumları dikkate alınır. Puanlamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(6) (Ek:RG-6/3/2014-28933) Birinci fıkrada ifade edilen kursa kabul komisyonu, Alan Kılavuzluğu eğitimi yapılacak olan Korunan Alanın kaynak değerlerine göre beşinci fıkrada belirtilen kriterlere göre puanlamayı yapar. En yüksek puandan itibaren yapılan sıralama sonrasında asil ve yedek liste oluşturulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Programı ve Eğitimciler ile Eğitim ve Ders Ücretleri

Eğitim programı

MADDE 10 – (1) Eğitim programı üç bölümden oluşur.

a) Birinci bölümde; doğa koruma, korunan alanlar, biyolojik çeşitlilik (flora-fauna), ekoloji, harita ve pusula kullanımı, doğada yön bulma, halkla ilişkiler, ekip ruhu, ekip çalışması, iletişim teknikleri, toplum ve insan psikolojisi ile ilkyardım gibi temel bilgilere yer verilir.

b) İkinci bölümde; korunan alanın gelişme planı, alana ilişkin kaynak değerleri, yörenin sosyo-kültürel yapısı, ziyaretçi profili, güzergahlar ve alana ilişkin özellikli konulara yönelik bilgiler verilir.

c) Üçüncü bölümde; her iki bölümde verilen bilgilerin alanda uygulaması yapılır.

(2) Eğitim programı ve bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde sayılan eğitimciler, Genel Müdürlükçe belirlenir.

(3) (Değişik:RG-6/3/2014-28933) Eğitimin süresi teorik ve uygulamalı olmak üzere üç haftadan az olamaz. Korunan alanın özelliğine göre alan kılavuzluğu eğitimi farklı mevsimlerde yapılabilir. Gerekli görülmesi durumunda uygulama eğitimi alanda konaklamalı olarak da gerçekleştirilebilir. Uygulama eğitimi için tanımlanan süre, gerekli görülmesi durumunda uzatılabilir. Korunan alanın kaynak değerlerine bağlı olarak gerekli sayıda eğitimden uygulama sürecinde görev alır. Uygulama aşamasında adaylar, izleme ve değerlendirme cetvelleri ile formları doğrultusunda puanlanır ve değerlendirilir. Arazi uygulamasında kullanılacak değerlendirme ve gözlem cetvelleri, Bakanlıkça belirlenir. Alan kılavuzluğu eğitimine katılacak adayların eğitiminde Genel Müdürlükçe uygun görülen yayınlardan yararlanılır.

(4) Eğitim programına devam zorunludur. Eğitim programı süresinin onda biri kadar devamsızlık gösteren adayların kaydı silinir.

Eğitimde görev alacak eğitimciler ve nitelikleri

MADDE 11 – (1) Eğitimde görev alacak eğitimciler;

- Öncelikle eğitim yapılacak bölgedeki konuyla ilgili üniversitelerin öğretim elemanları,
- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlarda görev yapan, alan kılavuzluğu eğitim programındaki derslere uygun branş öğretmenleri,
- Eğitim programında öngörülen konularla ilgili olarak, ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapan uzman kişiler,
- Bakanlık, Genel Müdürlük ve (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğü/müdürlük personeline konularında uzman kişiler,
- Öncelikle bölgesel olmak üzere sivil toplum kuruluşlarındaki konularında uzman kişiler,
- İlk yardım dersleri için tıp doktorları,
- Harita ve pusula kullanımı ile yön bulma dersleri için üniversitelerin harita mühendisliği bölümü mezunları ve bu konuda uzman personel ile orman amenajman planları elde etme işinde en az üç sene görev almış olanlar,
- Alan kılavuzluğunu ilgilendiren konularda çalışmalarda bulunan dernek ve sivil toplum kuruluşları çalışanları ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Dağcılık Federasyonunda görev alan en az master düzeyine sahip uzman rehberler ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Profesyonel Turizm Rehberlerinden en az master düzeyine sahip olanlar,
- Gerekli görülmesi halinde bilgi ve deneyimleri yöre halkınca kabul görmüş bilge kişiler, arasından seçilir.

Eğiticilerin görevlendirilmeleri

MADDE 12 –(1) Eğitici olarak görev alacak uzmanlar ve diğer eğitimciler, bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde tanımlanan nitelikler ve özelliklere göre, alan kılavuzluğu eğitimine eğitici olarak katılmak üzere Genel Müdürlüğe, (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğüne/müdürlüğe müracaatta bulunan eğitici adaylarının eğitim durumlarını ve niteliklerini gösterir belgelerin değerlendirilmesi sonucunda eğitimciler Genel Müdürlükçe belirlenir ve belirlenen eğitici adaylarının bağlı bulunduğu kurum ve kuruluşların onayının alınmasını müteakip alan kılavuzluğu eğitiminde görevlendirilirler.

Eğitime katılım ücreti

MADDE 13 –(1) Eğitime katılım ücreti her yıl Genel Müdürlükçe belirlenir. Eğitime katılacak aday alan kılavuzları eğitime katılım ücretini kursun açıldığı yerdeki (Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından gösterilecek hesaba yatırmak zorundadırlar. Kurs ücretinin vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar yürürlükteki mali mevzuata göre yürütülür.

Eğitici ders ücretleri ve eğitimcilerin giderleri

MADDE 14 –(1) Kursta görev alacak eğitimcilerin ücretle okutacakları haftalık ders saatlerinin sayısı, bunlara ödenecek ek ders ücretleri ve diğer hususlarla ilgili işlemler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca 23/2/2005 tarihli ve 2005/8533 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Çevre ve Orman Bakanlığı Bütçesinde Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim, Kurs ve Seminerlerde Ücretle Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı, Ders Görevi Alacaklarının Nitelikleri ve Diğer Hususların Tespitine İlişkin Esaslara göre yapılır.

(2) Eğitime katıldıkları süreler dikkate alınarak eğitimcilere yapılacak yolluk ve yevmiye giderleri 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile yılı Bütçe Kanununa Eklî H Cetveli hükümleri çerçevesinde mali mevzuata göre Bakanlıkça bütçelendirilir ve ödemeleri Genel Müdürlükçe karşılanır.

Kurslarda kullanılacak araç ve gereçler

MADDE 15 –(1) Eğitim mekânı ile alan kılavuzluğu eğitiminde ihtiyaç duyulacak; projeksiyon-yansıtma cihazı, episkop, laptop, slayt makinesi, yazı tahtası kalemleri-kağıtları, DVD oynatıcı, televizyon, pusula, dürbün, harita ve ihtiyaç duyulacak diğer malzemeler (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından temin edilir. Kurslarda alan kılavuzluğu eğitimine ilişkin olarak ihtiyaç duyulacak kitap, broşür ve benzeri eğitim materyali Genel Müdürlük, (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından sağlanır. Bakanlığın/Genel Müdürlüğün uygun görmesi halinde eğitim materyalleri özel kuruluşlarca da sağlanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kursların Denetimi ve Kayıtların Tutulması Sınav, Sertifika ve Kimliklerin Verilmesi, Süresi ve İptali

Kursların denetimi

MADDE 16 –(1) Alan kılavuzluğu kurslarının denetimi Bakanlık/Genel Müdürlük tarafından yapılır. Kurslarla ilgili olarak tutulması gereken bütün kayıtların kütük defterine işlenmesi, başvuruların ve eğitime ait diğer belgelerin saklanması ile ilgili iş ve işlemler (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından yapılır.

Sınav ve sertifika

MADDE 17 –(1) Üç bölümden oluşan eğitim programı süresinin bitiminde alan kılavuzları adaylarının başarı durumlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi amacıyla; en az üç eğitici ve (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü/müdürlük ve Genel Müdürlük adına katılacak birer uzmandan oluşturulan en az beş kişilik bir komisyon tarafından test usulü ve uygulamalı (saha çalışması) olarak iki aşamalı bir sınav yapılır. Test ve uygulama sınavlarının aynı gün yapılması zorunlu değildir. Yapılan test ve uygulama sınavları sonucunda yüz puan üzerinden ortalama en az yetmiş puan alarak başarılı olanlar "Alan Kılavuzluğu Sertifikası" ve "Alan Kılavuzluğu Kimliği" almaya hak kazanır. Sınav sonunda başarılı olan ve sertifika ve kimlik almaya hak kazanan alan kılavuzları adaylarının listesi onaylanmak üzere Genel Müdürlüğe gönderilir.

Sertifikanın ve kimliğin hazırlanması

MADDE 18 –(1) Sertifika; bu Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan Alan Kılavuzluğu Sertifikası düzenlenir. Sertifikadaki tüm bilgiler okunaklı olarak elle veya bilgisayarda yazılır, kütük defterine işleniş sırasına göre sayı numarası verildikten sonra (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürü ve Genel Müdür tarafından imzalanır.

(2) Kimlik; bu Yönetmeliğin Ek-3'ünde yer alan Alan Kılavuzluğu Kimliği düzenlenerek (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürü/müdür tarafından imzalanır.

(3) Alan Kılavuzluğu Sertifikası almaya hak kazananların bilgi, belge ve ilgili diğer evrakları (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından Alan Kılavuzları Kütük Defterine kaydedilerek kişi özlük dosyasında saklanır. Alan kılavuzlarına kütük numarası bir defaya mahsus olarak verilir ve bu numara şahsın Alan Kılavuzluğu Sertifikası, Alan Kılavuzu Kimlik Kartı ve kütük bilgilerine işlenerek, yapılan her türlü yazışmada bu numara kullanılır.

Sertifika ve kimliklerin verilmesi, geçerlilik süresi ile iptali

MADDE 19 – (Değişik ibare:RG-21/8/2010-27679)

(1) Eğitimin bitiminde başarılı olanların tamamına otuz gün içerisinde "Alan Kılavuzluğu Sertifikası" ve "Alan Kılavuzluğu Kimliği" verilir. İdare tarafından alan kılavuzu hizmetine başlama tebligatına rağmen altmış gün içinde fiilen kılavuzluğa başlanmaması halinde verilen Alan Kılavuzluğu Kimliği iptal edilir.

(2) Kimliğin geçerlilik süresi beş yıldır. Bu sürenin sonunda yapılan denetimler, izleme cetvelleri ve her yıl doldurulacak olan yıllık değerlendirme raporlarına istinaden (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü veya müdürlük tarafından yapılacak olan değerlendirmeyi müteakip alan kılavuzluğu hizmeti süresince başarılı oldukları değerlendirilenlerin kimlikleri beşer yıl süreyle uzatılabilir.

(3) Alan kılavuzlarına verilen sertifika ve kimlik kartları sadece verildiği alandaki kılavuzluk hizmeti için geçerlidir. Başka maksat ve alanda kullanılamaz. Kullanıldığının tespiti halinde uyarıya gerek kalmaksızın Alan Kılavuzluğu Kimliği iptal edilir. Bu sebeple kimliği iptal edilen belge sahibi başka bir alan kılavuzluğu eğitimine katılamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Alan Kılavuzlarının Çalışma Esasları ve Ücretlendirme

Çalışma esasları

MADDE 20 – (1) Alan kılavuzlarının çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir:

a) Alan kılavuzları, sertifika ve kimlik kartında belirtilen korunan alan sınırları dışında görev yapamazlar.
b) Alan kılavuzlarının sorumlulukları, korunan alan içerisindeki ziyaretçi bilgilendirme ve yönlendirme merkezi ve/veya giriş kontrol ünitesinde başlar, belirlenen tur güzergâhlarının tamamlanmasını müteakip, ya giriş noktasından ya da (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüğü/müdürlük tarafından tanımlanan bir başka noktadan çıkış yapmak suretiyle sona erer.

c) (Mülga:RG-21/8/2010-27679)

ç) Alan kılavuzları, ziyaretçileri aldıkları ilk noktada genel bir bilgilendirme ve uyulması gereken kurallar hakkında bilgi verirler,

d) Alan kılavuzu, etkinlik sırasında kendisine gerekli olabilecek malzeme, alet-ekipman, kıyafet, harita, cep telefonu, pusula, ilkyardım çantası ve benzeri malzemeleri yanında bulundurmamak zorundadır.

e) (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) Korunan alanlara gelen ziyaretçiler veya etkinlik düzenleyen acenteler, kendi bünyelerinde rehber bulundursa dahi korunan alanlarda yapılacak ziyaret ve etkinlikler için alan kılavuzu almak mecburiyetindedir.

f) (Mülga:RG-21/8/2010-27679)

g) (**Değişik ibare:RG-21/8/2010-27679**) Korunan alanlardaki kılavuzluk hizmetleri uygulamaları ve sonuçlarından alan kılavuzları idareye karşı doğrudan sorumludurlar. Oluşum kurulması halinde ise alan kılavuzları oluşuma, hizmet ise idareye karşı sorumludur.

ğ) (**Değişik ibare:RG-21/8/2010-27679**) Alan kılavuzları çalışmaları süresince Genel Müdürlük tarafından öngörülen kılık ve kıyafetle görev yaparlar. Alan kılavuzlarının etkinlik süresince bu kıyafetleri kullanması idare ve oluşum tarafından izlenir ve raporlanır. Alan kılavuzlarının giyecekleri kılık ve kıyafetler Genel Müdürlük tarafından belirlenerek bir talimatla (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) şube müdürlüklerine veya müdürlüklere bildirilir.

h) (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) Alan kılavuzları görevleri esnasında bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar dışında Bakanlık tarafından yayımlanan tebliğ, tamim ve talimatlara da uymak zorundadır. Uymayanlar öncelikle üç kez yazılı olarak ikaz edilir. Yapılacak üç yazılı ikazın ardından benzer uygulamalara devam edenler hakkında şube müdürlüğü/müdürlük/şeflik tarafından tutanak düzenlenir. Bu tutanağa istinaden kimlikleri alınır ve alan kılavuzluğu uygulamalarından men edilir.

i) (**Değişik ibare:RG-21/8/2010-27679**) Alan kılavuzu, etkinlik sırasında alanın kaynak değerlerini ve biyolojik çeşitliliğini tehdit edecek davranışları önlemek zorundadır. Alan kılavuzu ve ziyaretçiler tarafından etkinlik sırasında doğaya ve yaban hayatına zarar verecek hiçbir davranışta bulunulamaz. Alandan yaban hayvanı, bitki, çiçek, fidan, çiçek soğanı, meyve, dal, kök, taş, toprak ve benzeri materyal toplanamaz ve çıkartılmaz. Alan kılavuzları kendisinin önderlik ettiği ziyaretçiler de dâhil olmak üzere alanın kaynak değerlerine zarar vereci tüm olumsuzlukları mümkünse önlemeye, mümkün değil ise olumsuzluğa sebep olan kişiler hakkında gerekli rapor veya tutanakları düzenleyerek derhal idareye ve bağlı olduğu oluşuma bildirmeye yükümlüdür.

j) (**Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933**) Alan kılavuzları etkinlik sırasında kimliklerini ziyaretçiler tarafından görülebilecek bir şekilde taşımak ve ziyaretçileri doğru bilgilendirmek zorundadırlar. Kimliklerini taşımadığı ve alanın kaynak değerlerini (doğal, tarihi ve/veya kültürel) doğru anlatmadığı tespit edilen alan kılavuzları öncelikle üç kez yazılı olarak ikaz edilir. Yapılacak üç yazılı ikazın ardından benzer uygulamalara devam edenler hakkında şube müdürlüğü/müdürlük/şeflik tarafından tutanak düzenlenir. Bu tutanağa istinaden kimlikleri alınır ve alan kılavuzluğu uygulamalarından men edilir.

j) (**Ek:RG-6/3/2014-28933**) Alan kılavuzlarının, korunan alan içindeki lokanta, satış stantları, müze ve benzeri yerleri işletenlerden komisyon almalarının tespit edilmesi halinde veya ziyaretçileri doğrudan ilgili tesise yönlendirip menfaat ilişkisi kurması halinde herhangi bir ikaza gerek kalmadan

kimlikleri iptal edilir.

Alan kılavuzlarının görevlendirilmesi ve ücretlendirme

MADDE 21 – (Değişik:RG-6/3/2014-28933)

(1) Korunan alanlara gelen ziyaretçiler, alanda gerçekleştirecekleri faaliyetlerin türüne, alanın kaynak değerinin hassasiyetine ve risk durumuna göre yeterli sayıda alan kılavuzu almak zorundadırlar. Alan kılavuzları aşağıda belirtildiği şekilde görevlendirilir;

- Yürüyüş grupları için 20 kişiye kadar 1 adet, 40 kişiye kadar 2 adet,
- 2 adet otomobil için 1 adet,
- 1 adet küçük minibüs (18 kişiye kadar) için 1 adet,
- 1 adet büyük minibüs (25 kişiye kadar) için 1 adet,
- 1 adet otobüs (45 kişiye kadar) için 1 adet,

e) Kıyı ve deniz koruma alanlarında tekne (45 kişiye kadar) için 1 adet, alan kılavuzu alınır. Yürüyüş gruplarında 40 kişiden fazlası için ayrı bir etkinlik, güzergâh ve zamanlama uygulanır.

(2) Korunan alanlarda yapılacak çadır ve konaklamalı kamp etkinliklerinde birinci fıkrada belirtilen sayılar dikkate alınarak grubun büyüklüğüne göre idare tarafından belirlenecek yeterli sayıda alan kılavuzu alınır. Alan kılavuzu sayısı, uygulamanın yapılacağı korunan alanın koruma statüsü ve kaynak değerlerine göre gelen talepler ve uygulamada yaşanan durumlar da dikkate alınarak İdare tarafından gözden geçirilir ve tekrar belirlenir.

(3) Alan kılavuzlarının ücretleri aşağıda belirtilen esaslara göre tahsil edilir:

a) Alan kılavuzlarının ücret tarifesi, her yılın sonunda şube müdürlüğünün/müdürlüğün teklifi üzerine Genel Müdürlükçe belirlenir. Şube müdürlüğü/müdürlüğün teklifi, oluşum bulunması halinde oluşumun görüşü, oluşum bulunmaması halinde ise alan kılavuzları tarafından oluşturulan dernek, kooperatif benzeri kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanır. Alan kılavuzluğu ücretleri idare tarafından alan kılavuzlarına duyurulur, ziyaretçilerin de görmesini sağlamak amacıyla ilgili korunan alanın internet sayfasında duyurulur.

b) Alan kılavuzları, Genel Müdürlük tarafından belirlenen ücret dışında ziyaretçilerden başka bir ücret talep edemezler. Bu durumun tespiti halinde ikaza gerek kalmadan kimliği iptal edilir.

c) Ziyaret süresi alanın özelliği, etkinlik tipi ve mevcut mevzuat ve planlara bağlı olarak idare tarafından belirlenir ve ücret konaklamalı ve konaklamasız olarak teklif edilir. Alana gelen ziyaretçi alan kılavuzu aldığı andan itibaren saate bağlı olmaksızın bir günlük alan kılavuzu ücretini ödemekle yükümlüdür, ziyaretin gece konaklamasını gerektirmesi halinde ise iki katı ücret uygulanır.

ç) Alan kılavuzluğu ücret tahsilâtı; oluşum kurulduğu takdirde bilet karşılığında korunan alanın giriş kontrol ünitesinde ve/veya uygulama alanı içerisindeki ziyaretçi bilgilendirme ve yönlendirme merkezinde doğrudan idare tarafından ya da iktisadi işletme kuruluşunu tamamlamış oluşum tarafından yapılır. İdare ve oluşum alan kılavuzlarının ücretlerinden her türlü kesintileri yapıp gerekli yerlere yatırdıktan sonra alan kılavuzları için ayrılan tutarı alan kılavuzlarının hesaplarına aylık olarak yatırır. Ücret ödemeleri ve kesintiler idare tarafından aylık olarak denetlenir ve oluşum tarafından üç ayda bir idareye rapor edilir. Oluşum teşekkül etmediği takdirde; alan kılavuzları İdarenin belirlediği fiyatlar üzerinden faaliyetini yürütür. İdare tarafından sıra numaralı olarak bastırılıp kendisine teslim edilen makbuz mukabilinde alan kılavuzluğu ücretini tahsil eder. Aylık faaliyet raporu hazırlayarak İdareye yapılması öngörülen kesintileri gösterilen banka hesabına yatırarak ödeme belgesini İdareye sunar. Buna uymayan alan kılavuzlarının belgeleri iptal edilerek faaliyetten men edilir.

d) Alan kılavuzluğu ücretlerinin hak sahiplerine dağıtımı ile ilgili hususlar Bakanlık tarafından belirlenir ve ilgili yerlere bildirilir. Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde alan kılavuzluğu bileti, ücretlendirme ve ücretlerin dağıtımına ilişkin detaylar İdare denetiminde oluşum teşekkül etmesi durumunda oluşum tarafından, oluşumun teşekkül etmemesi durumunda ise İdare tarafından uygulanır. Ücretlendirmeye ilişkin usul ve esaslara uyulmaması halinde oluşumun o aya ait gelir payının yarısı kesilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İzleme ve Değerlendirme

İzleme ve değerlendirme

MADDE 22 – (1) Alan kılavuzlarının izlenmesi ve değerlendirilmesinde aşağıda belirtilen hususlara uyulur.

a) **(Değişik:RG-21/8/2010-27679)** Alan kılavuzlarının izlenmesinden idare ile oluşum sorumludur.

b) **(Değişik:RG-21/8/2010-27679)** Alan kılavuzları görevlendirildikleri alanlarda; alanın korunması, temiz tutulması, ziyaretçilerin doğru bilgilendirilmesi ve idare tarafından tanımlanan görevlerin yerine getirilmesi ile kıyafet kurallarına uyulması, alan kılavuzluğu kimliğinin görünen yerde taşınması, biletin yanında bulundurulması ve ziyaretçilerin doğru bilgilendirilmesinden sorumludurlar. Sorumluluklarını yerine getirmeyen alan kılavuzlarının, idare veya oluşum tarafından yazılı olarak üç kez uyarılmalarını müteakip Alan Kılavuzluğu Kimliği iptal edilerek alanda görev almaları yasaklanır.

c) **(Değişik:RG-21/8/2010-27679)** Alan kılavuzlarının genel değerlendirmesi, Genel Müdürlükçe her korunan alanın özelliklerine göre belirlenecek olan başarı kriterleri gözetilerek idare ve oluşum tarafından her yıl yapılır. Görevinde başarılı olamayan alan kılavuzlarının Alan Kılavuzluğu Kimliği iptal edilir.

ç) Oluşum, alan kılavuzlarının çıktıkları her organizasyon sonunda Ek-4' deki etkinlik değerlendirme formunu doldurarak her ay sonunda **(Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933)** şube müdürlüğüne/müdürlüğe veya korunan alan yönetim birimine teslim eder.

d) Alan kılavuzlarının görevlerini bu Yönetmelikte tanımlanan usul ve esaslar ile Genel müdürlük, **(Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933)** şube müdürlüğü/müdürlük tarafından yayımlanan tamim, tüzük, tebliğ ve talimatlara uygun olarak yapıp yapmadığı konusunda Bakanlık, Genel Müdürlük, **(Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933)** şube müdürlüğü/müdürlük denetleme yetkisine sahiptir.

e) Yıllık olarak doldurulan ve bu Yönetmeliğin Ek-5'inde yer alan Alan Kılavuzları İzleme Cetveli **(Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933)** şube müdürlüğü/müdürlük tarafından değerlendirilmeye alınır. Bu değerlendirme sonucunda alan kılavuzlarının eksiklikleri, eğitim ihtiyaçları ve benzeri boşluklar tanımlanarak bu eksikliklerin tamamlanması için **(Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933)** şube müdürlüğü/müdürlük ve alan kılavuzları tarafından oluşturulan birlik, dernek ve benzeri oluşum tarafından gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Etkinlik düzenleme

MADDE 23 – (Değişik:RG-21/8/2010-27679)

(1) Bölgede etkinlik düzenleyecek olanların uyması gereken hususlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Korunan alanlarda etkinlik düzenlemek isteyen kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler ek-6'da yer alan Etkinlik Başvuru Formunu iki nüsha olarak doldurarak **(Değişik ibare:RG-6/3/2014-28933)** şube müdürlüğüne veya müdürlüğe verirler. İdare, bu belgenin bir nüshasını alan kılavuzlarının oluşturduğu oluşuma gönderir. Oluşum ziyaretçi sayısına göre yeterli sayıda alan kılavuzunu hazır bulundurur. Oluşum olmaması durumunda etkinliğe katılacak kişi sayısına göre idarece belirlenecek yeterli sayıda alan kılavuzuna etkinliğin günü ve katılımcıların profili ile ilgili olarak bilgi verilir. Etkinlik başvuru formunun bir nüshası da idare tarafından muhafaza edilir.

b) Etkinlik düzenleyecek olanlardan, alan kılavuzluğu ücreti 21 inci maddeye göre tahsil edilir.

İstisnai hükümler

MADDE 24 – (1) İstisnai hükümler aşağıda belirtilmiştir:

a) **(Mülga:RG-21/8/2010-27679)**

b) **(Değişik:RG-21/8/2010-27679)** Alan kılavuzlarının bir araya gelerek bilgi ve deneyim paylaşımını sağlamak, birbirleriyle iletişimlerini artırmak ve uygulamada meydana gelen aksaklıkları ve boşlukları tanımlayarak gidermek amacıyla hizmet içi eğitim programları düzenlenir. Bu programlar her yıl farklı bir sahada yapılabilir. Yıllık olarak yapılacak bu programlarda alan kılavuzlarından ücret talep edilmez. Hizmet içi eğitim programları idare ile işbirliğinde organize edilir ve bu programların her türlü giderleri Bakanlık ile oluşum tarafından müştereken karşılanır.

c) **(Değişik:RG-21/8/2010-27679)** Alan kılavuzluğu uygulamacılarının yapılacağı alanda en az beş yıl hizmet yapmış olan mühendis, muhafaza memuru gibi doğrudan alana ilgili görev yürütmüş olan korunan alan çalışanlarına, alan kılavuzu olma şartlarını taşımaları ve Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde emekliliklerinde Alan Kılavuzluğu Kimliği verilebilir.

ç) Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı, Afyon Başkomutan Tarihi Milli Parkı ve Sarıkamış-Allahuekber Dağları Tarihi Milli Parkı gibi harp tarihi ve askeri uzmanlık gerektiren korunan alanlarla ilgili olarak yapılacak alan kılavuzluğu eğitimi çalışmalarında ve uygulamalarla ilgili olarak Genelkurmay Başkanlığı ile koordinasyon sağlanır.

d) Nemrut Dağı Milli Parkı, Boğazköy-Alacahöyük Milli Parkı, Göreme Tarihi Milli Parkı, Altındere Vadisi Milli Parkı, Termessos-Güllük Dağ Milli Parkı ve benzeri kültürel kaynak değerleri açısından önem arz eden alanlarda yapılacak alan kılavuzluğu eğitimi çalışmalarında ve uygulamalarda Kültür ve Turizm Bakanlığı ile koordinasyon sağlanır.

e) Belli bir sürenin sonunda izleme ve değerlendirme cetvellerine göre değerlendirilen alan kılavuzlarından başarılı olanlara başarı belgesi verilir. Başarı belgesine sahip olan alan kılavuzlarının kimliklerinin ön yüzüne her bir korunan alana özgü bir işaret konur.

f) Her yıl tüm alan kılavuzlarının toplu olarak bir araya getirildiği hizmet içi eğitim programları ile ilgili olarak yapılan sınavlarda başarılı olanlara da başarı belgesi verilir ve kimliklerine her bir korunan alana özgü bir işaret konur.

g) Çalışmalarında başarılı olan alan kılavuzları, alan kılavuzluğu eğitimlerinde özellikle uygulama aşamasında eğitici olarak görev alabilirler.

ğ) Alan kılavuzları görev yaptıkları alanı temsil ettiklerinden, Genel Müdürlükçe belirlenen kılık-kıyafeti görev alanları ve görev süreleri haricinde üzerlerinde taşıyamazlar.

h) (Değişik:RG-21/8/2010-27679) Alanın tanıtımı ve ziyaretçilerin bilgilendirilmesi amacıyla alan kılavuzlarınca kullanılacak tanıtıcı ve yönlendirici kitap, broşür, afiş, harita ve benzeri eğitsel materyaller idare tarafından hazırlanacağı gibi, idarenin onayı ve belirleyeceği esaslar çerçevesinde ve denetiminde oluşum tarafından da hazırlanabilir.

Kazanılmış haklar

GEÇİCİ MADDE 1 (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce Bakanlık organizasyonunda gerçekleştirilen alan kılavuzluğu eğitimleri sonunda alan kılavuzu olmaya hak kazananlardan, bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyanlara, başka bir sınav yapılmadan sertifika ve kimlikleri verilir.

Fahri kılavuzların kursa katılımı

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-21/8/2010-27679)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, alan kılavuzluğu uygulamasının gerçekleştirileceği korunan alanı iyi bilen ve fahri olarak kılavuzluk yaptığını belgeleyen asgari ilkökul mezunu olanlardan idare tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda yeterli görülenler kurslara kabul edilebilir.

Sınav hakkı

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-6/3/2014-28933)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, alan kılavuzluğu eğitimine katılım sağlayarak sınava girmeye hak kazanan adaylara; başvuruları ve eğitime kabul edilmeleri halinde eğitime katılmaksızın sınava giriş hakkı tanınır.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (Değişik:RG-6/3/2014-28933)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Orman ve Su İşleri Bakanı yürütür.

[Eklere için tıklayınız.](#)

(1) Bu değişiklikte bu maddeye birinci fıkraya eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	28/3/2006	26122
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Mevzuatın Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
1.	31/7/2009	27305
2	21/8/2010	27679
3	6/3/2014	28933